

her et lille Forhold, jeg vil bede den højt-ærede Minister have sin Opmærksomhed henvendt paa, og som jeg antager maa kunne ordnes, uden at man i mindste Maade kommer til at foregribe noget eller kommer til at skade den Hensigt, som er nedlagt i det foreliggende Lovforslag. Funktionærerne ved det kgl. Teater deles i to Dele, af hvilke en mindre Del kan kaldes for egentlige faste Funktionærer, og en anden større Del nærmest maa betragtes som Sæsonarbejdere. De første ere 9 i Tal. De have en Stilling ved Teatret, der paa en Maade berettiger dem til at kalde sig fast knyttede dertil for hele Aaret. I øvrigt skulle de sig kun derved fra de 15 Sæsonarbejdere, at de have en Smule højere Løn end de bedst stillede mellem disse. Men de have den Fordel fremfor dem, at de ikke høre op med at virke ved Teatret, naar der ikke spilles. Sæsonarbejdernes Løn er 25 — 27 Kr. om Ugen, og under den nødtvungne Sommerferie ere de altsaa i Modsætning til deres 9 noget lykkeligere Kolleger uden Løn. Jeg synes, det er urimeligt ved Teatret at have en Klasseadeling af den Art. Det forekommer mig, at det vilde være meget mere naturligt, naar der nu skal træffes en ny Ordning, at man da giver alle disse Funktionærer ens Vilkaar at virke under, selv om Lønnen kan være en Smule varierende og navnlig vel maa kunne være varierende under Hensyn til det Antal Aar, hvori vedkommende har virket. Arbejdstiden er ikke kort og Slidet ret betydeligt. De kunne begynde Kl. 8 om Morgenen, ofte Kl. 6, og vedblive i Arbejde til Kl. 11 Aften.

De faa til Tider kun en stærkt begrænset Middagshvile, i visse Tider slet ingen. De 15 ønske derfor at faa deres Vilkaar ordnede paa samme Vis som deres 9 Kolleger, saa at de ogsaa kunne siges at have en Sommerferie, som Staten dog yder dem nogen Erstatning for, saa at de ikke skulle staa paa Arbejdsmarkedet uden at have noget at leve af og være nødte til at søge andet, tilfældigt Arbejde. Da Perioden ikke er særlig lang, synes jeg, at Teatret meget vel kunde ordne Forholdet saaledes, at disse Arbejdere blive tilfredse med deres Kaar. Det oplyses, at de alle ere Familieforsørgere, og at de have været i Teatrets Tjeneste fra 4 til 15 Aar. Dette ret betydelige Tidsrum synes mig ogsaa at være en anbefaling for det Ønske, de have frembaaret om, at de ønske at gaa i Rang, om jeg maa bruge det Udtryk, med deres 9 Kolleger.

Til den anden Side af Sagen, som jeg

kaldte de gode Ønsker, hører altsaa, at man gerne vil naa til en endelig Ordning af det kongelige Teaters Forhold, saaledes at man fik det højest nødvendige, en Tale-scene, hvor Skuespillet kunde komme til fuld Gyldighed. Alle vide, at der baade fra Teatrets og andre interesserede Parters Side ved Udtalelser her i Rigsdagen er fremkommet meget stærke Udtryk for Ønskeligheden af en saadan Tale-scene. Jeg har selv flere Gange haft Lejlighed til at udtale mig derom og kan henvise dertil. Helst maatte vi skride til denne Sags Ordning i Løbet af kort Tid, men jeg kan selvfølgelig give det ærede Medlem, der indledede Debatten her i Dag, Ret i, at der ikke i Øjeblikket er Symptomer, der tyde paa, at dette vil begejstre Rigsdagens Medlemmer synderligt. Interesserne optages af ganske andre Ting her, hvor vi endog, da vi behandlede Teaterskatten, havde det Særsyn, at man maatte beskæftige sig med det kongelige Teaters Forhold under den Synsvinkel, at Teatret skulde beskattes — til Fordel for den Stat, der understøtter Teatret. Man er i det hele her inde i Skattenspekulationer og ikke i Overvejelser vedrørende kunstneriske Interesser, og saadanne ville derfor neppe nu finde synderlig Ørenlyd. Selv om man talte stærkt om kunstneriske Opgaver, tror jeg, at Skatteforslagene vilde optage ærede Medlemmer i langt højere Grad.

Jeg beklager, at den Misère, i hvilken Staten befinder sig, ogsaa er Aarsag til, at vi her lige overfor Spørgsmaalet om det kongelige Teaters Forhold staa uden nogen som helst Mulighed for at kunne gennemføre en Ordning, der svarer til de Interesser, der næres baade fra Kunstens og Teaterledelsens Side og vel ogsaa fra Rigsdagens Medlemmers og hele det danske Folks Side, som ønsker at opretholde en Skueplads, der har spillet en saa stor Rolle i vort kulturelle og nationale Liv. Det maa da vel kun blive gode Ønsker, fromme Ønsker maaske, der faa Lov at ligge indtil videre, selv om der gives Anvisninger, og selv om jeg meget gerne vil gaa ind paa den Tankegang, der er udtrykt i Teaterdirektionens Forslag, at man kunde faa Bygningerne i Tordenskjoldsgade, der have den nære Beliggenhed, og ved at forbinde dem med Teatret kunde skaffe en Indretning, der vilde svare til Formaalet. Jeg tror, at dette sidste, at knytte disse Bygninger til den nuværende Scene, vilde være den heldigste Ordning, skønt vi ogsaa have beskæftiget os med et andet Projekt, nemlig Hofteatret, med Hensyn til hvilket der